

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K. 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Vendar-le vinski davek?

Vkljub neštetim ugovorom in vkljub protestom vinogradnikov vseh dežel je finančni minister drž. zboru predložil načrt novega zakona o vinskem davku. Ponavljati na tem mestu vse, kar se je govorilo in pisalo proti vsakemu novemu obdačenju vinogradnikov, bi bilo brezpredmetno. Dovolj bodi, da jasno in glasno povemo v imenu slovenskih vinogradnikov vladi, kako neizmerno nespametno in blazno je, tirati vinogradništvo cele države naravnost v propad.

Vse slovenske državne poslance brez razlike stanu in stranke pa najodločnejše pozivamo, naj se ozrejo po svoji slovenski domovini, kjer vidijo skoro polovico slovenskega ljudstva živeti v prvi vrsti od vinogradništva, naj iz tega razloga zastavijo vse sile, da se onemogoči sprejetje novega obdačenja vinogradnikov, ker sicer vedo, kako jih bodo tisoči in tisoči vinogradnikov ob povrnitvi iz državnega zbora sprejeli.

Obstaneč tisočev in tisočev članov slovenskega ljudstva visi na niti; slovenski poslanci, storite svojo dolžnost!

Nekaj o lovski postavi.

(Iz kmečkega peresa.)

Ze pred 60 leti je bila tlaka in desetina odpravljena, ker se je ljudstvo, v svesti si, da se mu dela kruta krivica, gosposki uprlo in odločno zahtevalo odpravo teh krivic.

Druga že zelo stara, tudi velika krivica za kmeta, katera izhaja še iz tistih časov, ko je še graščak s svojimi lovci divjal kar povprek, ne meneč se, ali dela s tem komu kako škodo ali ne, je pa sedanjí lov. oziroma lovski zakon. Lov se da po postavi od občine v zakup. Zakupnik lova pa dostikrat ali pa nikdar ne skrbi, da bi divjačina ne delala preveč škode, ampak se zgodi dostikrat še nasprotno, da se nazadnje, če se mu reče, da so zajci napravili veliko škodo, še posmehuje, češ, »meni ne morete nič, mene varuje lovski zakon«.

Da je sedanjí lovski zakon za kmeta skrajno krivičen, si vsakdo lahko misli že iz dejstva, da ga je skovala nemška deželnozborska večina, torej večinoma taki poslanci, ki imajo sami love v zakupu. Škoda, ki jo povzročijo zajci na sadnem drevju, je ogromna, da se ne da preceniti; postavim: drevo stoji že 10, tudi 15 in še več let na mestu in že tudi rodi; pa pride zajec do njega in je uniči; če se koj ne posuši, pa hira, kakor jetičen človek in vrhutega zgubijo ljudje vse veselje do sajenja.

Če pomislimo, koliko denarja in truda stanejo deželne in tudi privatne drevesnice, koliko lepih bukev in člankov v časopisih se piše, da bi prišla sadjereja do kakęga napredka; pa vse to je zastonj. — Naravnost zasmehovanje je, če deželna uprava na eni strani ogromno denarja izmetava za sadjerejo, na drugi strani pa štiti in neguje največjega škodljivca in sovražnika sadjereje. — Gospodje, če bi delal posamežen kmet tako, bi ga dala oblast pod kuratelo, češ da ne zna gospodariti.

Vse kmetске občine naj se obrnejo do svojih deželnozborskih poslancev, ki naj zastavijo vse moči, da se spremeni lovski zakon v toliko, da se vsaj na Spodnjem Štajerskem proglasi zajec med splošno škodljivo živali, katere sme vsakdo pobijati in zatirati, kakor ve in zna; naj ne dovolijo Gradcu niti vinarja, dokler se ne odpravi ta krivica naši sadjereji, ker sicer ta ne pride nikdar do stopinje, kjer bi že zdavno morala biti.

V Ameriko.

(Dopis iz Savinske doline.)

Vsako leto se odpravlja iz Zgornje Savinske doline mnogo ljudi, oženjenih in neoženjenih, moških in žensk v Ameriko, kjer upajo, če ne obogateti, vsaj priti do dobrega zaslužka.

Prihodnji teden se odpravi zopet več izseljenec tja, vodila jih bodeta dva domačina, ki sta Ameriko že „poskusila.“

Nič ni pomagal škofov pastirski list zoper izseljevanje v Ameriko. Nekateri so mu celo ugovarjali, rekoč: „Kaj škof ve, kje nas čevlji žuli, on sedi na denarjih, nam pa svetuje tičati na praznih tleh!“

Škof se naj obrne na svojega sobrata škofa Jegliča v Ljubljani, ki je s svojim slabim gospodarstvom svojih velikih posestev nekoliko kriv, da ne morejo vsi ljudje tu ostati. Ko bi bil on dal svojo lesno trgovino domačinom v roke, bi sebi ne bil nakopal milijonov dolga, tujec bi ne bil odnesel milijonov dobička, ti bi ostali v rokah domačinov, naša lesna trgovina bi cvetela ter, vezala ljudi na dom. Ker ljudje v škofovi nazadujoči lesni trgovini ne najdejo zaslužka, gredo iskat boljšega v Ameriki.

Hoče-li naš knezoškof ljudstvu res pomagati, naj se potegne z ljubljanskim knezoškofom vred

pri vladi za zidanje železnice v Zgornji Savinski dolini, ki bode oživila bogato industrijo ter nudila ljudem obilico novega zaslužka. Nadalje naj izposluje za frančiškane prepoved političnih oblasti, da ne smejo po hišah zbirati denarja za svojo nameravano stavbo v Nazarjih. V Ameriko pobegli frančiškan Anzelm je mnogim ženskam zmešal možgane, da darujejo svoj zaslužek samostanu, na stare dni pa jih bodo občine redile, s čimur se davčne razmere občanov poslabšajo.

Nadalje naj škof prepove frančiškanom politiko, s katero vznemirjajo ljudi in ki je kriva, da je moral frančiškan Anzelm na vročih tleh pobrati šila in kopita ter jo skrivaj odkuriti v Ameriko, kjer bode v protislovju s škofovim pastirskim listom pripravljaj tla za pomnoženo izseljevanje. Nekaj njegovih čestilk se že odpravlja za njim. Če sme frančiškan v Ameriko srečo iskat, zakaj bi je ne smel iskati vsakdo drug, ki gleda z živimi očmi v svet?!

Mi želimo, naj ostane ljudstvo doma, tu je dela dovolj, toda uresničenje te želje se ne doseže s praznimi nauki iz prižnice, ki so navadno v nasprotju z djanji duhovnikov in škofa samega.

Dokler bode knezoškof dareval tisočake za nemško vseučilišče, dokler ne bode svojim duhovnikom zapovedal se ravnati po Izveličarjevem nauku „Mir vam bodi!“, dokler bodo duhovniki zlorabili spovednico, prižnico, cerkvene shode itd. v politiko, dokler ne bodo v dejanju pokazali, da jim je gospodarski napredek naroda na srcu, dotlej ostanejo njihova svarila: „Ne v Ameriko!“ glas vpjočega v puščavi.

Če se škof ne drži svojega naroda, duhovnik ne oltarja, frančiškani ne samostana, če se ti pehajo drugod za uspehi in dobičkom, ki se ne vjema z njihovim poklicem, zakaj bi se kmet in delavec za poskušnjo ne oddaljila za uspehom in dobičkom od svojega doma, — četudi narodu škoduje!

To je misel priproste glave. — Sklenjeno, storjeno!

Še ta teden pojde prva truma, o veliki noči

LISTEK.

Kraljica.

Srbski spisal Sima Matavulj. — Poslovenil V. G.

Potniki, ki pridejo v Šibenik, vidijo z leve strani mesta, pod krilom trdnjave krog sto hiš. Ta zaselek se imenuje Dolac (Dolec). V starih časih se je bilo semkaj skrilo pred turško silo nekaj rodovin, ki so se pa s časom tako pomnožile, da so morale k prostim kočicam graditi vedno nove in s časom so postale neke uličice tako stisnjene in zavite, da se nista mogla v njih dva plečata Dolčana udobno ogniti drug drugemu, a z oken bi si bili lahko sosedi podajali prek ceste roke.

Sreča je njihova, da se Dolčani malo bavijo doma, največ so namreč na drugi strani zatona, kjer imajo svojo zemljo in borno posest. Oni nimajo ni pedi rodovite zemlje doma, ono pičlo, kar mazivajo svojim, imajo preko morja. Doma je pa na vsakem prostorčku vsajena kočica in te so tako na tesno zbite, da bi morale po njihovem zaselku zadivljati grozne bolezni, ako bi čistotoljubne dojske žene ne skrbele za red in zdravje.

Milo je gledati ko v jutro odrine izpod Dolca kaka dvajsetorica ladje polna ljudij. Vika in pesem ori po globini. Vestajo z dvema, štirimi in šestimi vesli in brodiči letijo vzporedno, v gruči

se zbirajo, se razdružujejo in razštrkavajo kakor v zraku jata plic. Ni redko, da ne uprizori „regata“ — nekoliko ladij se razdeli in med obema strankama se začne tekmovanje. Kaj pa da, starejšim to ni po volji, ker se gubi možka moč zastonj, ali malo po malem se tudi ti ugrejejo in vsak bodri svojece k uztrajnosti.

Izkrcavši se na onostranski obali, se razide narod, kakor mravlje po malih stezah svojih. Kar so prevzeli dedščine od svojih starih, ne bi mogla živeti ni polovica lačnih Dolčanov. Narod se je pomnožil, in ne izseljuje se ne. Pač pa je pridna dojska roka izkrcila vsak kršni kamen, ki se je le dal premakniti, pa je usadila vinsko trto ali oljiko. Razven tega gojijo drobad in čuvajo les, v kolikor je to mogoče, ali glavni njih pridelek je in ostane vino in olje. Deset je dojskih hiš, ki morejo spraviti pod streho preko sto barjelov¹⁾ vina in petdeset barjelov olja, a to iznese do 1000 tolarjev dohodka. Nekako dvajset pa bode hiš, katerim more letina dati polovico tega, a vsi drugi hodijo na delo k sosedom, dočim zaslužijo njihove žene s tkanjem in pa s strežbo v mestu, ali pa si nekoliko pomagajo z ribištvo, dasi je to neverjetno malo napram onemu, kar bi mogli doseči.

¹⁾ Beseda je italijanska in znači mal sodček.

V praznikih se zbirajo Dolčani na obali. Najbogateji med njimi je bil njihov predstojnik Josip Bujasov, veledeleven in trebušen človek, oblečen kakor drugi delavci v sukno benevrece¹⁾ in gunj²⁾ z rudečo kapico. Bil je osoren možak, ali ne morda, ker bi se bil preveč zavedal svojega bogatstva, ampak ker je to bila njegova narava. Od očeta je že dobil veliko premoženje, katero je on še pomnožil na zelo enostaven način: jemal je od siromašnejih Dolčanov v zakup vino in olje, kar je potem, ko je cena poskočila, drago prodaval. V ostalem, Josip se ni samo oblačil kakor drugi težaki, ne, tudi delal in hranil se je, kakor drugi. On je bil skopuh in rado-daren je bil samo v nasvetih. Če bi bil kdo želel čuti njegovo mišljenje o kaki zadevi, bi bil moral še Bog ve kaj vse poslušati; vendar se pa Bujasov ni usiljeval, ni pojedincem, ni v zboru. Dolčani so ga pa kovali med zvezde pred sosedi in so se bahali, da je njihov predstojnik bister in bogat, kar bode baje Latine³⁾ po mestu. Josip je bil prilično mlad postal udovec, a ponovno se ni hotel oženiti, ker se je bal, da bi znal dobiti zopet tako uporno ženo, kakor mu je bila Marija, katera mu je zapustila sina Iva.

¹⁾ Del narodne noše.

²⁾ Del narodne noše.

³⁾ Katolike.

ji sledi druga in tako pojde vedno naprej prek širnega morja.

Pastirski list ni torej ničesar opravil, saj ljudstvo vidi in ve, da tudi duhovniki drugače delajo nego uče.

Mi obžalujemo, da je tako ter resno želimo, naj bi se škof in duhovniki držali svojega naroda in njegovih kulturnih potreb, a narod svoje domače grude. Ozdravite najprej svoje hrome ude, potem bode gospodarsko bolni-narod rad segel po vašem receptu, držal se bode domače grude!

Nekaj o postopanju s pooblastili pri občinskih volitvah.

Kar se volilnih pooblastil tiče, omeniti moramo vobče še, da je pooblastilo lahko tiskano ali pisano na ta ali oni način ter da je previdno, pooblastiti se tiskanega pooblastila, to pa že glede na to, ker so tiskana pooblastila opremljena z vsemi postavnimi predpisi ter se dajo prav lahko izpolniti. Previdno je, datirati pooblastilo na dan volitve in sicer po okolščinah tik predno pooblaščenec, ki pa mora biti za pooblaščenca postavno sposoben, volitveno pooblastilo volilni komisiji odda. To se bo posebno v takem slučaju napravilo, kadar pooblastiteljica stanuje v bližini volilne komisije. Podpisati — oziroma podkrižati se pa mora volilno pooblastilo od pooblastitelja (pooblastiteljice) lastnoročno in od dveh prič. Za slučaj, ako pooblastiteljica ne zna pisati — naj napravi sama križ na mesto, kjer bi se sicer na volilnem pooblastilu sama podpisala in če iz bodisi katerega vzroka tudi sama križa napraviti ne zna, naj prime peresnik, katerega ena prič pripravljenega drži in z njim napravi križ. Tako pooblastilo bo zgledalo n. pr. tako le:

Grahovo, dne . . . (majnika) 1910.

+ Monika Tomažič
podkrižal Jože Žgank in priča
Martin Dolar, priča.

Previdno je ime pooblaščenca zapisati šele na dan volitve v pooblastilo, ker se ne ve, če ne bo morda zadržan — ter se potem dotično pooblastilo lahko izroči kakemu drugemu sposobnemu pooblaščenca. — Tudi je previdno — ako se hkrati napravita dva taka neizpolnjena pooblastila, ker se lahko pripeti, da je pooblaščenec zadržan vdeležiti se slučajne ožje volitve. V takem slučaju ga nadomestuje na podlagi drugega pooblastila kak drug sposoben pooblaščenec. Seveda mora vzeti k ožji volitvi tudi prvotno volilno izkaznico ali legitimacijo s seboj na volišče. Po postavi so sposobni pooblaščenca le samostojni, že čez 24 let stari avstrijski državljani — tedaj ne more in ne sme stopiti pred volilno komisijo kot pooblaščenec bodisi katerikoli inozemec — tako da pri nas n. pr. niti Ogrji, Srbi ali Hrvat niso sposobni pooblaščenca, dokler niso podaniki naše državne polovice in nimajo v naši državi domovinske pravice.

Nesamostojne osebe zastopa pri volitvi od sodnije imenovani varuh-kurator itd., zakonsko ženo, če ni sodnijsko ločena od moža — le mož sam, toda brez pooblastila — vdove in

druge samostojne ženske pa sposoben pooblaščenec itd.

Tudi lastniki zemljišč — obrtnij itd., kateri plačujejo davke v občini, kjer se volitev vrši, lahko volijo po pooblaščencah, to pa le pod pogojem, ako nimajo v dotični, ampak v kaki drugi občini stalnega bivališča. Le za primeroma navedemo, da voli c. kr. privileg. južna železnica — lahko v vsaki občini, če le po svetu v občini teče — po pooblaščenca — ali za vse občine po enem in istem, ali pa za vsako občino po posebnem pooblaščenca, ker mora tudi železnica davke plačevati, akoravno so lastniki železnice — le posestniki dotičnih delnic — delničarji — navadno v inozemstvu bivajoči bogati židi.

Tako bi lahko navedli še marsikaj v tem pogledu, posebno o slučajnih izjemah — hude bolezni — ali oskrbništa podjetij — tovarn — rudo- in premogokopov — samostanov družb itd. Ker so pa to izjeme in volijo navedena bodisi državna, deželna ali zasebna podjetja po oskrbnikih ali po pooblaščencah — opustimo to, ker bi taka ali enaka razmotrivanja ne vtegnila naših cenjenih čitateljev zanimati — vsaj večine ne.

Še enkrat pa opozarjamo volilce in pooblaščenca ne volilne izkaznice ali legitimacije, katere si naj pred volitvijo na vsak način preskrbijo, če bi se jim ne dostavile pravočasno in da jih po volitvi vzamejo nazaj s seboj za morebitno ožjo volitev.

† Karol Kotnik.

Dne 28. m. m. je umrl na Verdu pri Vrhniki ta plemenit rodoljub dozdej največji dobitnik naše šolske družbe. Krog pol milijona kron dobi družba kot glavni dedič velikega pokojnika. Vsa narodna srca po Slovenskem so vztrepala ginjenosti, ko so zaznala za ta plemeniti izraz plametečega rodoljublja.

Hiša Kotnikov na Verdu pri Vrhniki je bila od prvih početkov slovenskega prerojenja sem ognjišče narodne misli, ognjišče plemenitega rodoljublja. Oče sedaj umrlega Karla, Franc Kotnik, je umrl 15. avg. 1890. Bil je ustanovitelj parketne tovarne na Verdu, eden slov. prvoboriteljev v dobi preporeda, svoj čas slov. dež. poslanec. Po njegovi smrti je prevzel tovarno sin Franc, ki je pa že 2. avg. 1891. umrl v starosti 20 let. Zapustil je čez stotisoč kron v narodne dobrodelne namene.

V takem osredju je vzrastel Karel, rojen 21. sept. 1875. V Ljubljani je študiral gimnazijo, a ko je umrl brat Franc in je bil on poklican prevzeti domačijo, je prestopil na realko, dovršil dunajsko tehniko (ustanovil je tam tudi „Klub slov. tehnikov“) in pred desetimi leti prevzel posestva in tovarno na Verdu. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno narodnemu in gospodarskemu delu; v tem je videl rešitev slov. naroda. Tihi skromni mož, skozinskoz naprednega mišljenja, je bolehal že od novega leta sem, a ni hotel vleči; konečno ga je bolezen sama priklenila na posteljo in izdihnil je po silnega trpljenja polni bolezni. V zadnjih trenutkih, ko mu je stala že smrt pred

oči, je s šepetajočim glasom narekoval oporo, v kateri je postavil Ciril-Methodove družbo za svojega glavnega dediča, ki dobi krog pol milijona kron.

Narodova sreča je bila njegova poslednja misel, v zadnjem hipu je blagoslavljal slovenski narod in si postavil sam vekovit spomenik, ki ga bodo videla plemenita slovenska srca od severa do juga nad našo slovensko domovino, in stotisoče oči bo rosilo solze ginjenosti nad plemenitostjo pokojnika.

Slava zadnjemu možkemu iz rodovine Kotnikov na Verdu, slava spominu največjega dobitnika naše šolske družbe!

Jz političnega sveta.

Državni zbor se je sešel 24. februarja. Po izvolitvi dveh podpredsednikov se je začela razprava o rekrutni predlogi, ki se je sprejela. Mnogi poslanci so vladi očitali, zakaj se ni vložila zakonskega načrta o dveletni vojaški službi. — Poslanec Hribar je vložil predlog za poddržavljenje južne železnice in za ustanovitev poštnega ravnateljstva v Ljubljani. — V torek se je pričela v zbornici razprava o proračunu. Kakor znano, je v tem načrtu precej novih davkov, med njimi posebno vinski davek. — V včerajšnji seji je govoril ministerski predsednik Bienerth. Po stari navadi je zopet obljubljal, kako bo vlada skušala ublažiti narodne boje ter vpeljati gospodarsko delo (glej vinski davek!!) itd. Takih večnih obljub, katerim se baš nasprotno dela, smo že do grla siti.

a Sedemdesetletnico rojstva je obhajal dne 22. febr. vodja soc. demokratične stranke v Nemčiji, Avgust Bebel. Mož je še duševno in telesno čil in zdrav.

a Zavarovanje za starost in onemoglost. Socialni odsek, ki se je imel baviti z načrtom vlade o zavarovanju za starost in onemoglost, je sklenil predložiti drž. zboru načelo splošnega obveznega zavarovanja tudi za vse samostojne, torej poleg delavcev in uslužbencev tudi za vse obrtnike in kmete, ki imajo do 2400 kron dohodkov na leto.

a Nemški minister dr. Schreiner, strasten hujskač zoper Slované je moral odstopiti.

a Za vlado sposobni so postali zopet — slovenski klerikalci. Koliko so se lani na jesen repenčili, da bodo sedajni vladi do skrajnosti nasprotovali. Doživeli smo pa, kar smo prerokovali. „Zveza južnih Slovanov“, v kateri sede tudi slov. napredni poslanci, vladi niso izkazali zupanja s tem, da bi bili glasovali za rekrute, pač pa so to storili — klerikalni poslanci. Domovina je rešena in dr. Šusteršič lahko postane minister.

d Vojska na Balkanu? Iz raznih krajev se poroča, da Turčija nič ne misli na vojsko z Grško, ampak na vojsko z Bolgarijo, ki da ji je nevarna sosedna. Splošno se misli, da izbruhne v najkrajšem času ta vojska. Bolgariji bi stali ob strani Srbija in Rusija. Bolgarija ima izvrstno armado. Bolgarski car Ferdinand je šel na obisk k ruskemu carju v Petrograd.

d Dunajski župan in vodja nemških klerikalcev v Avstriji še vedno leži na smrtni postelji. Vsak čas je pričakovati smrti. Med raznimi prvaki v nemški klerikalni (krščansko-socialni) stranki je seveda že nastal boj za prvenstvo.

d Nove volitve za ogrski državni zbor se bodo vršile najbrž koncem majnika.

d Grški kralj še baje vedno misli na odstop na korist svojemu 20 letnemu sinu.

Ivo je bil dolg mladenič, tankega vrata, sivih očij, redkih las in oblečen v pisano robo, ki bi jo pa bil že davno zavrgel in se oblekel „po latinski“¹⁾, ko bi se ne bil bal očeta. Slabičasti Ivo ni delal nič, razven, če je nadzoroval delavce. Bil je popolnoma drugačen kakor njegov oče in le v eni reči se je vrgel po njem: bil je ravno tako skop, če ne še bolj. Stari ga je prav za prav zaničeval. Obično ga je zval: Ta le moja nesreča! in se je vedno bal, da bi znal njegov Ivo vzeti kako razvajeno dekle, ali pa, kar je še huje, morda celo kako Latinko iz mesta, ki ne bi hotela ubogati tasta. Ta strah je starega hudo moril, ker je Ivo vedno stikal za ženskimi krili; oče bi rad videl, da vzame najrevnejšo Dolčanko, samo, da se on umiri.

V občinskem svetu je bil tudi Gregor Pivič izmed najsiromašnejših Dolčanov, hrust, kakor da je zrasel pod Velebitom²⁾ nekje, precej neumen na pogled, vendar pa nekoliko ponosen, tako da bi človek pred njim precej pazil na besede, če bi ga ne poznal. Prvič je imel sedem sinov, fantje, da bi jih gledal, a najlepši je bil najmlajši brat Marko. Zapomnite si, prosim, ime: Marko Pivič.

¹⁾ Moderni krog.

²⁾ Hrvatska gora.

Torej, kakor smo rekli, v Dolcu vlada v delavnik tišina, ki pa se nadomesti obilo pe nedeljah in praznikih, izlasti pod večer. Tedaj vre v Dolcu! Mladenci grede po ulicah in se ustavljajo pod okni, da odpojejo po edno vsi skupaj iz prijateljstva kakemu tovarišu v društvu. Tako grede vedno dalje in pevajo sedaj pri tem sedaj pri onem. Dekleta pa, ki jim pojejo pesmi, stojijo za zaprtimi okni, in njihovi stariši jim tega ne branijo. Petje je ubrano. Vsebina pesmi in njihov napev je sličen onim ogerskih Srbov.³⁾ Ko se razidejo mladeniči, gre vsak k svojemu izbranemu dekletu pod okno in tu se šepeta do dve, tri minute. Često se dogodi, da dekle pride pred prag, česar jej njeni tudi ne branijo, osobito, ako so vrata na ulico. Mladenič pa ne zahaja nikoli v hišo, dokler se niso dogovorili, da mu jo dajo. Sicer pa vlada ta običaj tudi po drugih oddelih mesta. Kljub temu pa, da imajo mladi ljudje toliko svobode, ne dela mlado dekle svoji hiši nikoli sramote. Protivno, koristno je za oba mlada, da se bližje poznata.

Nekdaj je bil običaj, da so dolski fantje proglasili za kraljico ono dekle, ki je bila najlepša. Razume se, da to ni lahko šlo, ampak, da je bilo

treba dosta časa, predno so soglašali, ali pa, da je vsaj večina izrekla dekletu to priznanje in odlikovanje. Ali z Angelo, hčerko Simona in Ane Puričev ni bilo tako. Čim so dekleta sprejela Angelo v svoje društvo, jo je mladi svet brez pomislekov proglasil enoglasno za kraljico.

Vi že gotovo ne dvomite več, da je Angela to zaslužila, a da vas potrdim v tem, vam povem, da je bila Angela zelo revna, hči dninarjev. Na čast naj bo torej ta volitev dolski mladini! Ali vendar, dala se je možka mladež z nečim podkupiti, kajti bilo je pravih kraljic na svetu in bode jih še, ki bodo nosile velike biserne vratne verižice, kojim se klanja malo in veliko, ali istina, malokatera se more primerjati njej, kajti Angelinega stasa in belega obraza, črnega in žarkega pogleda njenega ne daje priroda potratno, ni kraljicam po rodu! . . .

Še li pomnite ime Marka Piviča, sedmega sina Gregorja in Jelene Pivičev? Boga mi, da bi bil obstajal običaj, po lepoti voliti kralja, Marko le bila ušla ta čast.

Ej, da, da!

Dalje prihodnjšč.

³⁾ Mehke pesmi s večinoma prijetnimi napovi.

Beleške.

a „Z batino in bičem“ grozi „Štajerc“ ter pravi, da bode slovensko ljudstvo govorilo z bičem, s katerim bode pomedlo vse „prvaške“ hujšakače iz dežele. „Štajerc“ naj nikar ne slika hudiča na steno, sicer bi se lahko zgodilo, da bi slovensko ljudstvo za nemškutarske zasmehovalce slovenskega kmeta poseglo po batini in biču.

d Zlato resnico je zapisal Anton Jeglič leta 1880. v „Slovenca“: „Nič se mi bolj ne gnusi, kakor grdo, strastno, krivično strankarstvo, kateremu je dober vsak pripomoček, da le nasprotnika pobija in ubije.“ Kar se mu je gnusilo pred 30 leti, temu je dal na Silvestrovo 1909 svoj blagoslov. Gršega, strastnejšega, krivičnejšega strankarstva si ne moremo misliti, kakor je divjanje zoper družbo sv. C. in M. Pri vseh drugih narodih se cenijo in spoštujejo obrambna društva, ker jim je namen skupna blaginja vseh sonarodnjakov. Našim zopernikom, katerim je glasilo „Slovenec“, pa ni blaginja celokupnega naroda najvišji namen, vsi strastni so le v dosegi strankarskih koristi; „dober jim je vsak pripomoček, da se le nasprotnik pobija in ubije“.

v 25 letnico bo praznovala družba C.-M. letos v začetku mal. srpna. Te slavnosti se udeležo narodno misleči rodoljubi vseh slovenskih pokrajin; vsa narodna društva pa naj bi — vsako po svoje — sodelovala, da bo slavje veličastnejše. Program za to slavnost sicer še ni sestavljen, opozarjamo pa posebno vsa narodna društva, da se za to slavnost pripravijo, se mobilizirajo in s svojim sodelovanjem pospeše velepomembno 25 letnico obrambe in prosvete našega naroda po dični družbi sv. C. in M. (Sl. B.)

v Kako se narodno vzgaja? Potovalni učitelj nemškega Schulvereina Pochlatko je pripovedoval na nekem shodu, kako narodno vzgojujejo tudi priprosti Nemci na Češkem svojo deco. Mati vpraša zvečer otroka: Ali si že molil? Kako si molil? In otrok odgovori: Nemški sem molil... Tako se vzdržuje v otrocih živ čut, da so Nemci. — Na Ogorskem vzgojujejo Madžari svojo deco k tako strastnim Madžarom, da iz strastnega nacionaizma in ljubezni do domovine poljubujejo domačo zemljo. — Rojaki, učite se iz tega!

d „Slovenec“ je ves zelen jeze zaradi oporoke gosp. Karla Kotnika v prid Ciril-Methodovi družbi. Vočigled srce pretresujoči velikodušnosti blagega pokojnika bi bilo naravnost hudodelstvo se prerokati s „Slovenčevimi“ hijenami.

d Nemci priznavajo zasluge Slovencev. Ob priliki imenovanja g. M. Jelovškega za živinorejskega nadzornika na Štajerskem so priredili v Ivnici slavnostno zborovanje, na katerem so okr. načelnik Küstinger, župnik Bauch, drž. poslanec Schweiger in ivniški župan Johann v vznesenih besedah slavili Jelovškove zasluge za povzdigo živinoreje v ivniškem okraju.

d Vojna uprava in kmetijstvo. Na Dunaju je zboroval kmetijski svet in se posvetoval, kdo naj zalaga armado z živili, žitom in vinom. Kmetijski svet se poteguje za to, naj kupuje vojna uprava žito, moko, oves, seno, slamo naravnost od kmetovalcev. Vojna uprava se je udala. Sedaj je treba dobre organizacije kmetov, da bodo mogli zalagati armado z vsem. Kmetijski svet je tudi dal navodila, po katerih naj se gospodarske združbe organizirajo, da bodo prevzele vsakovrstna zalaganja armade. Odsek je priznal prednost družnim gospodarskim zvezam. Kakor znano, so dosedaj zalagali armado večinoma židovski podjetniki, ki so seveda dejali velike dobičke. Stara zahteva kmetov je torej prodrla, saj so poslanci in kmetijski organizatorji pri raznih prilikah od vlade to zahtevali.

v Zveza južnih Slovanov proti vinskemu davku. Z. j. Sl. je zavzela v svoji pondeljki klubovi seji ostro odklonjevalno stališče proti nameravanemu zvišanju davka na pivo. Tega stališča se bode Zveza držala tudi pri razpravi in glasovanju in bode storila tudi potom pogajanj z drugimi strankami vse, kar je le mogoče, da odvrne od našega vinarstva veliko pretečo nevarnost.

v Kmetijski knjigovodski tečaj se vrši od 21. do 24. marca v Grottenhofu pri Gradcu. Udeležniki dobe v zavodu stanovanje zastonj, ubožnejši pa še 10 K podpore. Priglasiti se je treba do 15. marca ravnateljstvu zavoda.

d Novi kolki. Opozarjamo občinstvo, da postanejo kolki izdaje iz l. 1908 z 31. marcem neveljavni, in bode treba trgovske knjige, menjice in račune dati na novo uradno vidirati in sicer do 1. apr. 1910. Stari kolki se še lahko zamenjajo do 31. maja, pozneje so pa sploh neveljavni.

Celjski okraj.

u Sv. Štefan pri Šmarju. Naznanjam Vam, g. urednik, da se pri nas zelo zaganjajo v napredno časopisje. Veroučitelj je celo v šoli pravil nekemu otroku v pričo vseh, kakšne grde časopise po nekih hišah čitajo. Eno deklico je celo imenoval po imenu, češ da pri njih grdi „Nar. List“ čitajo. Mi pa pravimo, da vsi, kateri smo na napredne časopise naročeni, smo že izpolnili 16. leto in zato smo že tudi pri pameti, da vemo, kaj delamo; kdor pa želi klerikalne časopise čitati, prosto jim. Sicer pa tudi klerikalna mati Kotnica rada čitajo „Nar. List“, in njena sestra že zna dopise, kateri so v „Nar. Listu“ objavljeni, po furovžih kar zglave pripovedovati. Če Vam mrzijo, jih pustite na miru. — Kaj pa je napravil tako brezverskega, da ga tako črtite? Tisti človek pa, kateri je v šoli čez napredne časopise pihal, naj ob nedeljah, kadar se v naši župni cerkvi služba božja opravlja, dobi koga, da bo fante, ki se med službo božjo prav nespodobno obnašajo, v cerkev gonil. Vprašam, ali so to tisti, kateri so na „Nar. List“ naročena. Jaz mislim, da sploh nobenih časopisov ne čitajo. Mi pa dolžnosti, katere nam cerkev nalaga, vestno izpolnjujemo. Vam pa, naročniki „Nar. Lista“, kličem: le vrlo naprej in pridno čitajte nam čez vse ljubljene časopise, in delajte na to, da pridobi vsak izmed Vas še enega ali še več plačujočih naročnikov. Ne bojte se jeznih pogledov nam nasprotnih prvakov! — Vas pozdravlja neustrašeni naprednjak.

d V Šmartno pri Celju pride za kaplana g. P. Žagar, ki je doslej služboval v Poljskavi.

v Občinske volitve v Petrovčah se vrše 14. in 15. tm. Fridrich in Koren se na vso silo trudita se vzdržati na površju. Občane opozarjamo, da se gre za gospodarske koristi občine, katere sta Fridrich in Koren v mnogih slučajih grdo oškodovala.

v V Veliki Pirešci se vrše v petek in soboto občinske volitve. Narodnjake v tej in sosednih občinah nujno opozarjamo, naj store vse, da pridejo v občinski odbor trezno misleči in pametni gospodarji in ne zopet kaki kimovci.

d Iz Št. Jurja ob Juž. žel. V nedeljo je zborovala Čebelarstva podružnica za Št. Jurij ob prav lepi udeležbi članov pri Rudolfu Dobovišku — Izvolil se je sledeči odbor za letošnje leto: Franc Ferlež, predsednik, Zdolšek Jernej, Ponikva, podpredsednik, Verbič Jakob, tajnik, Oset Ivan, blagajnik, Vuga Franc, Samec Franc, Uršič Anton, odborniki. Ta imena jamčijo, da se bode čebelarstvo še v nadalje pri nas lepo razvijalo.

d Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Srečen Šentjur sedaj si rešen! Žgank je zaradi zaslug, katere si je pridobil pri agitaciji za občinske volitve, izvoljen za častnega občana. Mislili smo, da sedaj postanejo za našo občino res srečni zlati časi, da se bode vse bolj skrbelo za naše zanemarjene ceste. Ako se zajdeš čez Kamen, skoraj sam ne moreš iz blata, voziti se pa popolnoma nič ne more. V nedeljo je prekalal sluga, da mora vsak posestnik za svojim zemljiščem popraviti. Cesta proti Sveti Rozaliji je čez vse grda. Ali mi zato plačujemo davek občini, da še se nas potem sili, da moramo ceste popravljati? Torej nad vse skrbni častni občan Žgank, tukaj bi bilo tudi resno potreba Vašega nosa zraven, da podučite obč. odbor, naj skrbi za ceste! Kmalu več!

Shod pri Sv. Štefanu blizu Šmarja. Tukaj se je vršil dne 24. m. m. v skrajno slabem vremenu v prav velikem številu obiskani shod. Zbralo se je nad 120 poslušalcev, gospodarjev, gospodinj, mladeničev in mladenk, kateri so z velikim navdušenjem in pritrjevanjem sledili govornikovim izvajanjem. G. Jos. Drogenik je v svojem enournem govoru razpravljal o združitvi kmetov, o umni živino- in svinjereji, o vinogradništvu in sadjereji. Posebej je še pa povdarjal, kako bi bilo dobro za kmete, ako bi se združili v šentjursko mlekarino, kar bi bilo posebnega pomena za naše kmetijstvo. Kakor se je po shodu govorilo, je poznati, da govornikove besede niso padle na nerodovitna tla. Ker je bilo mladine zbrane nad 50 fantov in deklet, je še h koncu shoda tudi mladini v prav iskrenih besedah na srce polagal, kako se naj drži prislovice, ki se glasi: ljubo doma, kdor ga ima, in kako naj stariši na mladino pazi, da se ne popači duševno, in naj jim privoščijo naprednega čtiva. Ker je mladina mislila, da bo g. Kunej iz Celja gotovo prišel, so se po večernicah prostori pri Planinšku do zadnjega kotička napolnili. Iz tega se vidi, da želi mladina in je pripravljena za mladinsko organizacijo. Škoda, da ni prišel govornik, kateri je bil mladini posebej namenjen. G. nadučitelj Flere se je v primernem govoru zahvalil nam priljubljenemu govorniku, ter mu tudi mi na tem mestu izrekamo najprisrčnejšo zahvalo, in izrekamo obenem tudi željo, da bi nas kmalu zopet obiskal in nam delil take potrebne nauke.

Brezvestno gospodarstvo z občinskim denarjem v Petrovčah. V vsaki občini se lahko zgodijo majhni neredi. Tako srečna pa v tem oziru pač ni nobena občina na svetu, kakor občina Petrovče. Ta nesrečna občina ima že dolgo vrsto let kot poglavarja župana Korena in njegovega pomočnika Fridrich-a. Kakor je splošno znano, je pod županstvom Korenovim nekdo občinsko blagajno ukradel za velikanski znesek, Korenov sin pa cerkveno blagajno tudi za lepe denarce. V nobeni drugi občini bine bilo mogoče, da se še enkrat voli v občinski odbor ali celo za župana. Vendar je Koren tudi sedaj mirno župan in bi bil baje po novih volitvah zopet rad. Kako je dosedaj občinski odbor mogel zvišati županu Korenu plačo za tako velikanski znesek, kakor ga je dosedaj dobival, je pač vsakemu uganka. Kdor pa zna do pet šteti, takoj ve, da dobi župan Koren zvišano letno plačo kot župan povrnjene one stotake, katere je moral vsled ukaza namestnije vrniti v občinsko blagajno, ker jih je nekdo ukradel. G. Fridrich pa ne jemlje denarja iz občinske blagajne po noči, kakor Korenov sin, ampak on dobi občinski denar kar pri belem dnevu v svoje roke. Leta 1903 si je dal Fridrich dati od občine nagrade 120 K kot tajnik. Namestnija je rekla, da to ne gre, ker občinski odbornik, četudi je tajnik, ne sme plače jemati, ker je to častna služba. Namestnija je rekla, da je to postopanje tembolj nedopustno, ker je s tem občina dala Fridrichu denar, da si je povrnil kazen, katero mu je okrajni sodnik v Celju naložil. Fridrich, ki je velik prijatelj zajcev, misli tudi, da mora on zmira dobiti v Petrovčah lov. Pa če ga dobi, naj bi ga tudi plačal. Fridrich si pa tudi pristojbine za lov da od občinskega odbora kar znižati za več stotakov. Najdejo se v občinskem odboru ljudje, ki v to privolijo. Nič se ne brigajo za ukaze namestnije, ki jim pravi, da je to nepostavnost in nič se ne ozirajo nikdar na ukaze namestnije, naj se uvedejo zoper Fridricha sodni koraki. Občinski odbor plača tudi orglarju velikodušno nagrado. Namestnija pravi, da je to nepostavno, občinski odbor in župan Koren pa se za to ne brigajo. Godi se še hušje. Tudi lansko leto je občina dala lov Fridrichu. Fridrich bi pa zopet rad imel lov, a ne plačal. Pridejo pritožbe na okrajno glavarstvo. Župan Koren sam meseca februarja povdarja, da lov še ni plačan. Glavarstvo zaukaže, da se zato naj lov znova odda drugemu ponudniku. Toda naenkrat najdemo na občinskem uradu potrdilo, da je Fridrich že 12. decembra lov plačal. Razložita nam to uganjko, Koren in Fridrich, če ne, se Vama bode moralo pojasniti na drugem mestu. Vprašamo Vas tudi, kam ste porabili šolske doklade, katere Vam je pred kratkim izročil župan Koren? G. občinski blagajnik Franc Kuder je sveda pošten mož, kateremu se kaka hudobija nikakor noče očitati. Toda kakšen red je to, da je moral pri zadnji občinski seji izjaviti, da sicer v blagajni 100 K manjka, da je pa stvar že v redu, ker je ta denar za kratek čas nekemu prijatelju posodil. Mnogo nereda, mnogo nesnage, in kdo ve, če ne še kaj večjega se je zgodilo v občinskem gospodarstvu občine Petrovče. O tem bomo govorili na podlagi odlokov okrajnega glavarstva in namestnije in deželnege odbora natančneje v prihodnji številki. Za danes pozivljamo vse misleče občane občine Petrovče, naj začnejo preiščevati, ali je za njih koristno, da bodo z njihovim denarjem tudi v prihodnje gospodarili Koren, Fridrich in Kuder.

c Vrbje pri Žalcu. Mali prostor mi privoščite gospod urednik, da Vam nekoliko povem o zadnjih „velevažnih“ dogodkih pri nas. Zima je minila in prišla je lepa spomlad, ž njo pa tudi brezpotrebno „katoliško“ bralno društvo. Dne 27. febr. so obhajali pri g. Nidorferju v Vrbjah ustanovitev tega društva. Streljalo se je, da smo mislili, da je prišel Turek; pa tisti Turek je bil Koglarjev Hanzi, ki je mislil, da mu bo skočila raca v usta; pa se je zmotil, ker raca je šla v Terglavov debeli trebušček, ker vedeti morate, da nas je „počastil“ tudi „deželni poslanec“ Terglav. Kvasil je nekaj, da ga nobeden ni razumel. Vstala je tudi neka Marijina devica, ali kmalu je imela žgank v ustih in je morala sestiti. Pač pa je govoril župnik Koren iz Žalca veliko boljše kakor na prižnici. Adijo Hanzi!

d Šentjurski odsek „Celjskega Sokola“ ima v nedeljo 6. t. m. ob 3. uri popoldne pri Adamu Kinclu svoj občni zbor z običajnim sporedom. Pri tej priliki priredi „Celjski Sokol“ k nam svoj prvi pešzlet. Pri zborovanju podava starosta br. Smrtnik o „sokolstvu“, — domači pevski zbor pa priredi svojim gostom v čast in zabavo majhen koncert. Rojaki! Ta zbor bo prvi izza sokolskega delovanja v Št. Juriju in okolici. Poročilo bode vam podalo težek začetek in hudi boj odseka, ki pa s svojim smotrenim delovanjem počasi premaga vse ovire. Da pa se o vsem tudi dodobra prepričate, skazite mu svoje zaupanje s tem, da ga 6. marca tudi vi mnogoštevilno počastite s svojim obiskom, ter ga tako podprete in navdušite za uspešno nadaljno narodno delovanje. „Na zdar!“

a Drugi poučni večer „Slov. del. podp. društva v Celju“ se je tudi lepo obnesel. Predaval je g. Ivan Prekoršek o nekaterih za razvoj Slovencev važnih dogodkih v slov. zgodovini.

tako leto izida prve slov. knjige, pozneje francoska doba, l. 1848, doba taborov. Upamo, da bodo društvena predavanja privabila vedno več poslušalcev.

a Iz Žalca. Nedeljski občni zbor žalskih Ciril-Methodovih podružnic je bil prav dobro obiskan, zlasti še moramo pohvaliti naše vrle sosedse iz Ložnice, Gotovelj, Griž in tudi iz Vrbja. Zborovanje je vodil predsednik moške podružnice g. nadučitelj Petriček, ki je pozival navzoče k nadaljnemu delu za narodno obrambo. Iz tajniških in blagajniških poročil posnemamo, da ste podružnici v preteklem letu močno napredovali, zlasti velja to glede moške podružnice. V imenu glavne družbe je govoril g. potov. učitelj g. Ivan Prekoršek obširno o družbini organizaciji, njeni izpopolnitvi po podružnicah ter podrobneje razpravljal o nalogah, katere naj i v bodoče vršite žalski podružnici. Govornik je omenjal mimogrede tudi najnovejše napade na Družbo, ki naj š tesneje združijo vse narodno misleče, da podvojimo, potrojimo svoje delo za C. M. družbo to bo najboljši protest. Pri volitvah se je odbor nekoliko razširil na sosednje kraje, kar bo delo le olajšalo. Krépkó naprej!

d Iz Laškega trga. Na Matevževem sejmu se je plačevalo za govejo živino 32—38 K za 50 kg žive teže. Živine je bilo razmeroma malo na sejmu. Vsled splošnega pomanjkanja krme se je znižalo normalno stanje živine za eno tretjino

a Podpora za celjski okraj. Namestnija je obvestila celjsko glavarstvo, da dobi celjski pol. okraj brez ekspoziture še 60 vagonov sena in 22 vagonov klajne slame. Seno se bo dobivalo po 4 K met. stot, slama pa po 2 K. Dalje dobi okraj še 29 met. stotov travniškega in 570 kg deteljnegá semenja.

v Celjski inženir Roth in ljubljanski škof. 23. pr. m. se je vršila pred ljubljanskim sodiščem razprava proti škofu Jegliču, ki ga je tožil celjski inženir Roth po dr. Sernecu za plačilo 500 K. Stvar je sledeča: Škof je svoj čas potreboval posojila 400.000 K. Ker mu vsled prezadolženosti noben domači zavod ni hotel nič več dati, je po svojem gornjegrajskem oskrbniku naprosil inženirja Rotha, naj mu poišče na Dunaju človeka, ki bi mu spravil rečeno svoto. Obljubil mu je 500 K plačila. Roth se je res vozil na Dunaj in končno pri odvetniku dr. Bathu dosegel, da je škof dobil posojilo 400.000 K. Sedaj pa Jeglič nič ni hotel vedeti o kakem plačilu Rothu, zato ga je ta tožil. Po izpovedbah prič je bilo jasno, da bo škof izgubil, zato je njegov zastopnik dr. Pegan začel „glihati“ in ponujal najprej 100, potem 200, 300 K itd. Roth pa je rekel, da takemu umazancu, kakor je ljubljanski škof, ne odpusti niti vinarja, in sodišče je škofa obsodilo na plačilo 500 K z obrestmi vred in na plačilo vseh stroškov. Bo že zopet treba izdati kako „rdečo brošuro“, da bo kaj profita!

Potovalno zborovanje štaj. konjerejske družbe se vrši dne 6. marca pri Rebenškem v Celju. Predaval bode družbin tajnik Schmidt o zavarovanju konjev.

a Dramlje. Mariborska „Straža“ leži pred menoj. Strahoma začnem brati članek, v katerem mi odgovarja župnik Ogrizek, kako proti veri delujem. Postni čas je tu, se spomnim, čas pokore in začno mi teči spokorne solze kar curkoma na mizo. Pa glej, ko na to po mizi pogledam, bila je ta popolnoma suha. Čudom se vprašam, ali se še tudi danes gode čudeži, ker sem v zadnjem času slišal samo o zadnjem v Lurdu na Francoskem. Torej; ker shode prirejam, to je proti veri! Darujem za strankin sklad; tudi proti veri. Dopisujem v njene časnike, tudi proti veri. Končno da lovim (ali z mrežo, zanjkami ali puško?) ljudi v Narodno stranko; seve proti veri. Razlaga nadalje, kaj in kako pišeta „Narodni list“ in „Dnevnik“ in pravi, če bi bil jaz dober kristjan, moral bi urednika posvariti: Prosim gospod urednik, nikar ne pišite proti Ogrizeku — pardon proti veri. Pogledam na mizo, bila je suha; čudež se je moral zgoditi. Gospodine Ogrizek, vi primerjate shod, politično stranko, časopise z mojo osebo, potem se pa še čudite, da Vas pošiljam nazaj v šolo, da bi si kolikor toliko pridobili znanja o tem, kaj je politika, oseba in vera! Župan me mora odstaviti, dokler se ne poboljšam. Z drugimi besedami hočete le povedati: Dokler se Vam ne uklonim, dokler ne volim po Vaši trmasti volji, in ne kimam po Vašem receptu. A vedite, da proti svojemü prepričanju nisem, ne morem in ne bodem nikdar deloval, kakor je pri vas na dnevnem redu. Iz dobičkarije prodaste svoje mišljenje, kandidate spravljate v odbor četudi so z vsemi desetimi božjimi zapovedmi navskriž, in jaz bi jih moral seveda voliti, drugače sem proti veri. Pogledam na mizo — „suha“. Čudež se je moral „Župnik ima večjo volilno pravico kot

tajnik“, pravi dalje. Kako lepo odseva iz teh besed vaš napuh, domišljija ali nevednost. Volilno pravico ima ravno isto zadnji volilec III. razreda kot prvi volilec I. razreda, da oddá svoj glas. Da jaz plačujem več davka kot Vi, lahko dokažem, in bila sva oba volilca v I. razredu; a jaz sem se v svoji skromnosti držal nauka Kristusovega: „Priatelj, ako si kam povabljen, ne sedi na prvo mesto, ampak na zadnje, da, ko pride gospodar, reče: „Pomakni se više“. Tudi veliko spoštovanje do vaše osebe me je nagnilo, da sem vas vpisal pred mojo malenkost. Župnik in „Straža“ sta mi dokazala volilno postavbo, se repenčite. Ali Vas ne oblije rdečica, ker dobro veste, da sem Vas pri vseh vaših tožbah v žep vtaknil, saj ste me tožarili na vseh koncih in krajih, a dobili brco za brco, česar ne morete preboleti. Zdite se mi ravno tako, kakor utopljenec, kateri v smrtnem boju zgrabi za bilko, misleč, da ga reši. Edino, kar se moje osebe tiče, poveste to, da sem pomanjkljivo davčni imenik prepisal. Davčnega izpisnika pa niti niste videli, ampak sem sam na nek pogrešek kot odkritosrčen človek pokazal. Sicer pa pregovor pravi: „Živemu se lahko vse pripeti, a mrtvemu le jama“. — Pa da se razumeva: Vaše delovanje pri nas ni po tem, da bi nam ohranili vero, ampak nasprotno. V slučaju, da bi ne hoteli v šolo, pa pridite k meni, da Vas pončim, da je politika za - se, sv. vera pa za - se, a volitev pa prosta; držim se postave, da lahko vsak prosto in po svojem prepričanju voli. — Da bi Vas te vrstice količkaj poučile in poboljšale, srčno želi prijatelj **Jarnovič**.

a Umrl je v Trbovljah 25. febr. obče priljubljeni rudarski paznik Alojz Kristofič. Zadelá ga je kap. Pokojni je bil pristaš Narodne stranke. Naj v miru počiva!

Iz Trbovelj. Velevažno društvo za Trbovlje in za družabno življenje trboveljskih narodnih krogov sploh — je pevsko in tamburaško društvo »Zvon«! Ono združuje v sebi najinteligentnejše rudarje, ki imajo veselje do glasbene izobrazbe, ono ima za člane uradništvo, obrtništvo in učiteljstvo. Društvo stoji na napredno-narodni podlagi. Na zadnjem občnem zboru v nedeljo dne 20. t. m. se je izvolilo predsedstvo in odborništvo sledeče: Predsednikom g. Feštajn, premog. uradnik; podpredsednikom g. Počivavšek, posestnik; tajnikom g. Omerzu, učitelj; blagajnikom g. Komat, krojaški mojster; glasbo- in pevovodjem g. Moll, učitelj. Odbornikom so se izvolili zastopniki delavstva, uradništva in obrtništva sporazumno. Društvo obstoji že 14 let in letos bode obhajalo svojo 15-letnico s slovesnim proslavljenjem, veliko ljudsko veselico in če mogoče, bode blagoslovilo oziroma razvilo tudi svojo zastavo. — Na občnem zboru je društvo ob navdušenem govoru učitelja g. Kuharja izvolila častnima članoma dolgoletna, vztrajna člana gg. Počivavška in Molla, ki sta prvi moči društva že od začetka njegovega obstoja. Društvo je sodelovalo v letu 1909 skoro pri vseh sokolskih prireditvah v Hrastniku, Zagorju, Krškem in doma. Trboveljskim narodnjakom pa polagamo na srce, naj to društvo podpirajo, naj se ga oklenejo, in naj s ponosom gledajo na svoje pevsko in tamburaško društvo, katero je delalo in bode še delalo čast naprednim Trbovljem. — Radbipel-Neposluh.

Iz Trbovelj. V Trstu je umrl časnó na dopustu bivajoči, naš rojak g. Franc Kallan, II. strojevodja pri parobrodnem društvu Lloyd. Rajni Francej je v teku 20-letne službe prevozil razna morja in je videl vseh pet delov sveta, največja in najimennitnejša mesta, o katerih nam je večkrat pripovedoval zanimive stvari. Namesto, da bi se odpočil v enomesečnem dopustu od svoje težke službe — ga je napadla vročinska bolezen in — počival bode na obalah Jadranskega morja — katerega je toli ljubil. Bodi mu blag spomin!

d Za vodjo gaberske cinkarne je imenovan rudarski svetnik Sinek. Prestavljen je sem iz Klausena na Tirolskem.

a G. drž. poslanec Fr. Roblek je vložil interpelacijo o škandaloznih volilnih sleparijah v Šoštanjú in o nepravilnem postopanju graškega kornega poveljnika Potioreka, kateri je daroval večji znesek za „Südmarko“ in se opravičil, da se ne more udeležiti „Südmarkinega“ zborovanja, oziroma njene veselice (!)

Brežiški okraj.

b Pišeece. Pred par tedni je nekdo iz Globokega v „Nar. L.“ krtačil po Pišecah več sukenj. Prav je storil, bilo bi večkrat potrebno. Pravi, da se je v Pišecah sešel z nekimi farizejskimi duhovniki. Jaz sem se tudi pred dvema letoma sešel tukaj s takim farizejem. Naročil mi je priti v farovž k nauku, tam je rekel: povej mi šest resnic; jaz sem jih lepo povedal — saj sem jih prej znal ko on —, a glej zlomka, nazadnje mi je vpričo druge osebe take grenke povedal, da sem komaj šel dol po stopnicah iz farovža. S Samaritanom se je dobro sniti, s cestinarji pa čim manj tem božje. Z bogom za zdaj, pozdravim Čuka. — Colner.

d Iz Brežic. V nedeljo 27. t. m. so se vračali mirnim potom štirje Slovenci iz Griča v Bre-

žice. Pred mestno hišo sta jih pa napadla dva nemška junaka. Posebno čudno se nam zdi, da imajo ti ljudje ravno pred mestno hišo največje veselje izzivati in napadati. Eden teh junakov je bil obsojen zaradi znanih izgredev na Zidanem mostu. Sedaj zopet išče priložnosti, da bi pokazal svojo surovost. Toda le naj pazi, da se ne bo pošteno spekel, kajti, kdor išče, ta tudi najde.

v Točo so imeli minú, o soboto zvečer v Sevnici in okolici. Bila je bolj drobna, podobna znamenju „babjemu pšenu“.

v Iz Brežic. Pretečeni petek se je vršila pri tukajšnjem okrajnem sodišču obravnava proti brežiškim turnerjem zaradi izgredev in napadov na sokole v Zidanemmostu mesca septembra lanskega leta, ko so se vračali iz Hrastnika domov. Znano nam je še, kako so takrat pisali spodnještajerski nemškutarski listi o napadih Slovencev na nemške turnerje, celo da so streljali sokoli v vlak, a **izkazalo se je pred sodnijo nasprotno.** Obsojeni so bili radi prestopka proti telesni varnosti brivec Paidasch (Pajdaš) na 14 dni zapora, trgovska pomočnika Mattheisova eden na 24 ur zapora, eden pa v denarno globo 20 kron in vsi v plačilo zasebne odškodnine s stroški vred. Mesca prosinca tega leta je bil obsojen isto tako pred sodnijo (razsodba je že tudi od okr. okrožne sodnije potrjena) zalagatelj Götzovega piva Bieber v denarno globo 70 kron, ker je streljal pri isti priliki na postaji Videm iz vlaka in zadel pri tem deklico železniškega čuvaja, katera še sedaj ni ozdravela. Dokazalo se je torej pred sodnijo, da so bili napadalci le brežiški turnerji, da je streljal na ctroka tudi brežiški turner ter da niso dali tem izgredom in napadom povoda sokoli ali sploh Slovenci. To naj vzameta posebno na znanje komisarja Schaffenrath in baron Steeb, ki sta lansko leto proti nam brežiškim Slovincem posebne o priliki sokolske prireditve tako sovražno nastopala, nam prepovedala vse, nasprotno pa dovolila turnerjem, ki so dovolj dokazali, da so zmožni vsakega silovitega dejanja, vse, kar so hoteli. — Slovenci v brežiškem okraju, zapomnite si torej, kedo je napadal Vaše rodne brate in streljal celo na nedolžnega otroka. **Ti so brivec Paidasch, zalagatelj Götzovega piva Bieber ter uslužbenci trgovine Mattheis.**

Iz Podsrede. Dne 22. in 24. p. m. se je vršila pri nas pobožnost v čast presv. reš. tel. Da je bila pobožnost popolna, si je privoščil kaplan Kolenc tudi napredno časopisje, in sicer v tem smislu, kakor bi bilo ono krivo župnikove bolezní. Med drugim je rekel: eden je bolan (namreč župnik) drugi (kaplan) pa otožen. Gospod Kolenc! ali se še spominjate na tiste čase, ko ste še bili v Podsredi hlapec (oprostite mi ta izraz, tako imenuje mežnar sedanjega kaplana!) v kakšni siogi sta vidva z župnikom živela?! Ali mislite, da so tiste razmere vplivale blagodejno na župnikovo zdravje! Vi pa, gosp. župnik: kaj pa „Štajerc“ in pa tista nesramna pisma, ki ste jih svoj čas dobivali od pobožnih in tisti čas od vas „ferdamanih“ Križanov, vam to ni nič škodovalo?!

b Iz Podsrede. Ljaznivost klerikalnih časopisov je res občudovanja vredna. Lani so pisali, da ima naše — „katoliško izobraževalno društvo“ okroglih (!) sto udov. Zadnji „Slov. Gosp.“ pa piše, da ima ravno sto udov. (Ne več okroglih!) No mi se temu smejemo, ker vemo da bi se plačujoče ude društva prav hitro lahko sešteló. Le farbajte nas in same sebe. Nam ne škodi!

b Zdole pri Brežicah. Župan občine Pleterje je „boljše sorte“ župan. Tri leta je oblasti s svojimi rekurzi zoper potrebno razširjenje šole za nos vodil. Slednjič je oblast zagrozila, da bo drugače postopala, če ne bo kmalu. Naš modri župan pa gre in naloži samolastno 500% obč. doklad in razpiše, da prva poloviča se ima do 1. listopada 1909, druga pa do 1. marca 1910 plačati, za prvo polovico pa se plačujejo od 1. listopada 1909 takoj 5%-ne obresti. Nekateri so res takoj plačevali, a že mesca listopada je treščilo v župana kakor strela iz jasnega: Črnoga in Ivanuša sta g. županu njegovo patentno postavbo ovrgla; župan je bil tako blamiran, da je moral sosed Drenovec vzeti dosti brezovega olja, da se ni kaj hujšega zgodilo. Da je moral osramočeni župan ves denar vrniti tistim, ki so že plačali, je jasno. Tako županuje naš slayni Pajdaš!

b Dobova. Kaj čudne razmere vladajo pri nas. Patent so vzele nekatere osebe na podle podtikanje laži, na blatenje neljubih jim oseb. Pred nekaj časom je bil objavljen v Slov. Gosp. dopis o liberalcu, ki so ga poslale prijazne Ka-

pele. Temu groznemu liberalcu se podtika, da je trdil da človek nima duše, da prihaja od opice (najbrž je tisti človek dopisnik sam) in še markaj drugega. Zanimivo je, da je nekdo (ime na razpolago) — vedel povedati o opici in človeku še pred objavljenjem onega nesramnega dopisa. Sedaj pa govore lahkoverni ljudje, da tisti liberalec ni naše vere in drugo. Ne sme se kdo čnditi, če bo v kratkem poklican pred sodnijo in bo tam dokazal kakšne vere je tisti, ki ga obrekuje, ali pa se bo zvedelo, kdo je oče tega obrekovanja. To bo lep nauk za one, ki preveč radi verjamejo in nesramna natolcevanja dalje razširjajo. Le spovej in pokesaj se oče te laži, da se ti ne bo treba toliko kesati ob ričetu. Dober tek že sedaj!

Iz Brežic. C. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu opozarjamo, da si pusti od c. kr. okrajne sodnije v Brežicah oziroma okrajne sodnije v Laškem trgu predložiti kazenske akte proti brežiškim turnerjem glede izgredov in napadov na Slovence septembra meseca lanskega leta na kolodvoru na Zidanemostu. Tozadevna obravnava vršila se je 25. t. m. Iz teh kazenskih aktov je razvidno, da so člani »Turnvereina« v navzočnosti predsednika, c. kr. davčnega kontrolorja Kankovskega napadli mirne Slovence, jih ranili in celo streljali iz vlaka na občinstvo. Mi zahtevamo, da se postopa proti nemškim uradnikom z isto strogotostjo kakor proti slovenskim ter bodemo zasledovali, ali bode c. kr. fin. ravnateljstvo kaj ukrenilo v tem oziru.

Slovenjegraški okraj.

Iz Slovenjgrada. Kako se godi bolnikom v tukajšnji bolnišnici? Tukaj je v bolnišnici nastavljen kot strežnik neki človek, ki je menda za šintarja učil, pa ne za strežaja bolnim ljudem. Če mu pripeljejo kakega bolnika iz tujega kraja in mu ga v roke dajo, ga grdo gleda in bi ga najrajši domov zagnal. V kopalnici kriči nad bolnikom in ga psova za staro svinjo, začne obleko z njega drapati in ga klofuta. Ker ne zna striči, ga draplje, da se bogn usmili, z neko skrhanu britvo in ga obenem opsuje za prokleta staro svinjo. Če bolniku pridejo solze v oči, se mu še smeji in ga notri zapodi; skrtlačo riblje hrbet do krvavega brez vsega usmiljenja. Ko ga v posteljo pripelja, se zopet zadira; prokleta svinja, če boš na tla pljuval, ti pa ne bom jesti dal. Od vsega, kar si bolnik naroči, si vzame polovico. Usmiljene sestre pa so ravno tako »usmiljene«, bolnikom kruh in žemlje jemljejo, da ptiče z njimi hranijo. Gospodje zdravniki so pa vse časti in hvale vredni, samo škoda je, da ne vedo, kako se z bolniki ravna. Da je vse to res, g. urednik, sem pripravljn vsak čas s prisego pred sodnijo potrditi. — Bivši bolnik.

Iz Vuzenice. V nedeljo, dne 27. febr. 1910 se je vršil pri g. Scherbecku politični shod, na katerem sta poročala gg. Erber in Langer o svojem delovanju v deželnem zboru. Govor g. Langerja je bil manj ali več brezpomemben: javkal je le o nesložnosti posameznih strank in je menda s tem v prvi vrsti hotel samega sebe opravičiti, da še doslej ni črnil niti besedice za svoje »zatirane« brate v spodnještajerskih trgih. Škoda, da se ni že par dni prej zvedelo o tem shodu, sicer bi bil g. Horvatek svoj shod sklical za isti dan v isti gostilni in gospodu Langeru pošteno posvetil za njegovo prazno besedičenje. G. Erber je svojim zvestim poslušalcem in pristašem zopet natvezal laži, koliko je dežela že žrtvovala za spodnještajerske Slovence, ti pa ne najdejo nobene zahvale za to. Trdil je nadalje tudi, da se je za kmetijsko šolo v Št. Jurju ob j. ž. popolnoma po nepotrebnem izdalo toliko in toliko tisočakov, ker Slovenci sploh ne rabijo take šole; po njegovem mnenju namreč zadostuje »Krottenhof«. Sploh pa je baje uprava te jedine slovenske kmetijske šole tako slaba, da je večina učencev zaradi tega že ušla. To vidijo torej ti nemški mogočnejši, da je uprava nepopolna, toda podpore za izpopolnjevanje ne marajo dovoliti! Ali je to tista hvalisana naklonjenost in prijaznost napram Slovincem? Sicer pa imajo spočetka pri vseh novih zavodih sitnosti, ki pozneje same ob sebi zginejo. — Čudim se, zakaj naj bi neki bili spodnještajerski Slovenci hvaležni deželni vladi? Mari zato, da smejo davke plačevati, denar pa se potem porabi za nemške deželne zavode? Mari so se Nemci s svojo oliko že tako prevzeli, da so vsled tega sploh vsako oliko zgubili? Vse kaže na to. — Pripomniti moram pri tej priliki še nekaj. Sklenilo se je namreč v nedeljo tudi, da se v najkrajšem času postavi v Vuzenici šulferajnska šola, in g. Schamp je nato še predlagal, da naj se v to nemško šolo sprejemajo le otroci nemških starišev. Gospod Schamp, spregovorili ste s tem zlate besede, in bodite prepričani, da vam bodo vsi Slovenci hvaležni, ako boste ta svoj predlog tudi dejanski izvrševali! Odpadnikov itak že preveč mrgoli po Spodnjem Štajerskem.

Iz Plešivca pri Velenju. Človek bi mislil da živimo tu v šaleški dolini med samimi blaženci. A tudi tukaj krvavo občutimo nesramno obrekljivost našega duhovstva. Naš kaplan Zakošek je

vedno bolj obrekljiv in si je nakopal že sovraštvo skoro vseh faranov; celo lastni pristaši ga nemarajo. — Pri velikonočnem izpraševanju je začel grdo gonjo proti nekemu Plešivčanu, češ da je odstopil od vere. Imenasi kajpada ni upal imenovati, ker ve, da bi ga dotičnik sicer prijel za lažnjivi jezik. Po tem, kakor si ta nevredni božji namestnik vero razlaga, bodo menda vsi Plešivčani »odpadniki«, ker njemu je prava vera le ostudna duhovska politika. — Nekoč se je izrazil, da v škalski fari ni več kristjanov ko 80. Če je med te štel tudi svoje propale slaboumne čuke, ne vemo. Zahtevamo pa, da imenuje prihodnjič dotičnega »odpadnika« po imenu, ker mu bomo sicer še kaj drugo znali povedati.

Ptujski okraj.

P Ustanovni občini zbor Ciril-Methodove družnice v Središču se vrši v nedeljo 6. marca ob treh popoldne. V imenu glavne družbe govori njen potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek o nalogah in ciljih slovenskega obrambnega dela. Pričakujemo, da bo to zborovanje lepa manifestacija narodne misli v Središču, da ne bo manjkalo nikogar, komur je na srcu razvoj in napredek slovenske šolske družbe, ki slavi letos svojo 25 letnico. — Na delo za veličastno udeležbo!

Iz Ormoža. K sejam okrajnega šolskega sveta ormoškega še vedno prihaja g. dekan Bohanec iz Šmarja. V okrajni šolski svet je bil odposlan iz okrajnega zastopa ormoškega, ko je še bil župnik v tem okraju. Toda, čeravno je od njegove preselitve iz ormoškega v šmarski okraj minilo že več ko leto dni, se še mu vendar dozda ni zdelo potrebno, odložiti to mesto. Razmere o šolah in med učitelstvom se kakor povsod drugod, naglo izpreminjajo; popolnom izključeno je torej, da bi zamogel nekdo, živč izven okraja zasledovati tekoče stvari na šolskem polju z dosledno pazljivostjo in — skrbjo. Najbolje torej je, da se ločimo mirno enkrat za vselej! Morda ne mislite g. dekan, da nimamo v našem okraju za ta posel še več zmožnih mož? Da bi pa iz same častiteljnosti ne odložili tega častnega mesta, pa tudi ni verjetno. Sicer bo vam pa znano, da na vsakem posestvu najboljši gospodarji — domačini.

Profesor Jože Zelenik. Dne 25. februarja je umrl v Ptujju nenadne smrti vpokojeni profesor Zelenik, daleč naokoli znana oseba, plemenit moz, iskren narodnjak. Prejšnji večer se je še prav vesel poslovil od svojih prijateljev pri Mahoriču, drugo jutro so ga našli mrtvega v stanovanju. Zadel ga je srčna kap. Rojen je bil l. 1846 v Livanjih pri Sv. Urbanu v Slov. Gor. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, vseučilišče na Dunaju. Postal je profesor in bil vedno domač učitelj v raznih plemenitaških rodbinah. L. 1892 se je stalno naselil v Ptujju. Bil je mahoma v središču narodnega dela v družtvih, v okr. zastopu, pri posojilnici itd. Neizmeren dobitnik je bil posebno za dijake. Skozi 12 let je bil načelnik okrajnega zastopa ptujskega, ko je bil ta v slov. rokah. Vedno prijazen in radodaren, skromen in nesebičen, in vedno plemenit — je mož tako naglo preminol iz naše sredine. Blag mu spomin!

Blamaža »Štajerčevih« shodov. Na vseh shodih obeh slovenskih strank je ljudstvo jednoglasno odobrilo obstrukcijo slovenskih poslancev v deželnem zboru. Prismojenega »Štajerca« seveda to silno jezi in ne more si drugače pomagati, kakor z lažmi in z obrekovanjem slovenskih poslancev. Posebno pa jezi »Štajerca« to, da sta njegova shoda v Ptujju in Ormožu tako klaverno izpadla. Koliko so se ptujski nemškutarji potrudili, da bi pridobili kakega slovenskega kmeta, da bi na dotičnih shodih zoper slovensko obstrukcijo govoril. Toda niti enega slov. kmeta niso mogli pridobiti! Slawitsch, Drogenig, Kresnik, Repa, to vendar niso slovenski kmetje, to so znani pristaši »Štajerčeve« stranke, ki govorijo na vseh nemškutarskih shodih. In da nista prišla Kresnik iz bistrškega in Drogenig iz rogaškega okraja, bi se »Štajerčeva« shoda v Ptujju in Ormožu ne bila mogla niti vršiti! Oba »Štajerčeva« shoda sta za ptujske in ormoške nemškutarje velikanska blamaža.

d Smrtna kosa. Umrl je v Krčevini pri Ptujju bivši mesar v Ptujju J. Amon. Bil je vrl Slovenec. Slov. veteransko društvo ga je z zastavo spremilo k zadnjemu počitku.

d Pravi ljudski glas! Tako imenuje nemškutarski »Štajerc« neumno čvekanje znanih nemškutarjev v ptujskem nemškem kazinu in v Ormožu. Glas ptujskega »nemškega« purgarja Slawitscha, gorskega peka Repa, znanega propadlega nemškutarskega kandidata Kresnika in Drogeniga — to je pri ptujskem »Štajercu« pravi ljudski glas! Kdo se ne smeje!

d Umrla je v ptujski bolnišnici ona 11 letna šolarica od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah, o kateri smo poročali, da se ji je v šoli pri peči vnela obleka.

d Deželni odbor je že začel. Z Dravskega polja se nam piše: Dela pri regulaciji Drave so se minulo soboto na nedoločen čas ustavila. To smo pričakovali, kajti gotovo je bilo, da se bo hotel štajerski deželni odbor vsled obstrukcije slov. klerikalnih poslancev v Gradcu maščevati. Moramo pa odločno protestirati proti načinu, na kateri se je ustavitev dela izvršila. Deželni odbor ima pravico ustaviti podpore in izvanredne izdatke za gradnjo, ki še lahko čakajo, mora pa pokriti izdatke, kateri so neobhodno potrebni. In pri nas je izrekla posebna komisija, da so v varnost imetja in prebivalstva nujno potrebna dela vsaj v toliko, da ne pridejo hiše in najboljše polja ter travniki v nevarnost. To ustavljenje dela ni stvarno utemeljeno, temveč je čisto navadno nasilstvo — Dvomimo, da bo deželni odbor s tem povečal ljubezen naših ljudi do Gradca. Sila rodi protisilo — a svaka sila do vremena!

Konjiški okraj.

Iz Sv. Duh—Loče. Pri nas imamo organista, ki postaja dalje ko je vedno slabši. Šolal se je v Celju par mescev, ker pa ni imel posluha, so ga izključili iz orgljarske šole. Ker je bil siromak, smo ga vzeli. Z začetka je bil še nekoliko pridn, zdaj pa nam nagaja in kljubuje, kjer more. Prejšnji župnik ga je še včasih okregal, češ da zaradi njegovega cvilenja ne more maševati, zdajni župnik pa ga lepo pri miru pusti. Ljudje pa kar trumoma beže iz cerkve, ker ne morejo poslušati cvilenja, in hodijo rajši pit. Kdo je kriv, da farani delajo greh? Gotovo vi, gospod župnik, ki mu to pripustite. Mi si umijemo roke! — Farani.

Ljutomerski okraj.

Iz Ljutomera poročajo, da so našli ženo posestnika Kranjca iz Babinec, kateri se je vsled žalosti nad smrtjo otroka najbrže zmešalo, v Ščavnici pred ljutomerskim mlinom. Voda jo je vzdignila in prinesla na površje.

d Plazovi v vinogradih. Iz Kapele pri Zg. Radgoni poročajo ljublj. »Slogi«, da so napravili po vinogradih plazovi v preteklem tednu vsled silnega deževja velikansko škodo.

d Lepa starost. V Radgoni je umrl po daljši bolezn nek Simon Fürst, star 102 leti.

Mariborski okraj.

d Zaradi roparskih napadov na učence slovenske šole pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je interpeliral drž. posl. dr. Korošec v drž. zboru.

d Studence. Dne 10. sušca t. l. se vršijo pri nas občinske volitve. Občani, glejte, da ostane občinski zastop v narodnih rokah!

d Slovensko gledališče v Mariboru. 6. sušca t. l. se uprizori štiridejanska burka s petjem »Šivilja«; gostujeta člana slovenskega deželnega gledališča ljubljanskega, gdč. Thalerjeva in gosp. Povha. To je drugo gostovanje slov. umetnikov na našem odru in kakor sta pri »On in njegova sestra« s privlačno močjo napolnila dvorano z občinstvom, katero ijma je navdušeno ploskalo, tako bode tudi sedaj vse hitelo ju gledat. Posebno se opozarja na kuplete, ki so kaj šaljive vsebine. Začetek predstave je točno ob pol osmih zvečer. Pri predstavi svira »Slovanski godbeni orkester«.

d Iz Maribora. Jareninski nadučitelj Breznik je dne 24. febr. v neki gostilni silno zabavljajl čez Slovence in klel njihov jezik. Pravil je, da lahko dokaže, da izhaja slovenski jezik iz germanskega in to se baje vidi v »Očenašu«. Se ne ve, ali ima ta človek mehke možgane?

d Drobne novice. Umrl je v Sp. Sv. Kungoti obč. tajnik Anton Verbač. Bil je zagrizen nemškutar, dasi rojen Slovenec. V Nadbišecu v Slov. gor. je umrl 68 letni trgovec Jernej Rojs.

d Vlóm. — Tatvina. V Mariboru je vlomil 63 letni splavar A. Kociper iz Loperčic v družbi z Marijo Florjančič iz Št. Petra pod Marib. in 16 letnim njenim sinom Jožefom pri trgovki s posodo, Jožefini Letonja. Kocipra so dobili takoj, ostala dva pa v Št. Petru. — Hišni gospodinji Brož v Mariboru je pokradla kuharica Ana Stranjšak iz Lahonec več perila in drugih stvari. Ker se je dognalo, da je kradla tudi pri svojem prejšnjem gospodarju, trgovcu Šoštariču, so jo izročili okr. sodniji.

d V Leitersbergu je izvoljen zopet za župana krčmar Alojz Lopič. Mož je seveda strasten Nemec.

d Nečloveški mož. Graška Tagesp. poročajl št. Ilja v Slov. gor.: Že pred poldrugim letom je

bilo tu splošno znano, da pretepa posestnik Ferko svojo ženo tako hudo, da mora zbežati od hiše. Pred nekako pol letom pa je uboga žena vsled neprestanega pretepanja vlegla. Na bolniški postelji se ni brigal nikdo za njo; še hrano so li dajali le zelo pomalem. Tukajšnji kaplan, ki je djal žensko v sveto olje, je slučaj naznanil. Žena je imele celo telo strašno ranjeno in jedna noga ji je že pričela gnjiti. Pred kratkim je umrla. — Čudno je, da se blizu nastanjeno orožništvo ni brigalo za to zadevo.

Iz Luščke vasl. 7. svečana t. l. se je vršila pri nas volitev župana in je izvoljen g. Martin Čok, gg. Fran Kos za I. in Simon Žnidar za II. svetovalca. Naša občina uraduje v slovenskem jeziku.

d Od krvavega Sv. Lenarta v Slov. gor. V pondeljek zjutraj se je zgodil zločin šolarja Bella s tukajšnje nemške šole, še isti pondeljek opoldne so učenci nemške šole spet izzivajoče z znanim nesramnim smehom pozdravljali Slovence s svojim „kris kot“, vedoč, da ne dobe odgovora — potem ko je o umoru govoril že celi trg in so se otrokom na slovenski šoli lasje ježili od strahu in groze. Ali ni nikdo šolarjev na nemški šoli posvaril ali kaznoval? Ali se deca tam še hujskajo, k surovemu in grdemu obnašanju? — **W** sredo — dva dni po zločinu — je deseterica učencev nemške šole v mraku „demonstrirala“ pred hišo spoštovanega slovenskega gosp. učitelja (kar se je že preje večkrat zgodilo): Tolkli so s palicami po šipi na hišnih vratih in ko so se odprla, so enoglasno zavpili v vežo „heil, heil“ ter na to z odurnim smehom zbežali. Slučaj je orožništvo preiskavalo. Seveda so bili paglavci nadebudni otroci naših le od slovenskih grošev živečih tržanov: Dimnika, Živka, Paula, Novaka itd. Gosp. učitelj! Ali se more smatrati za mogočo šola, katere učenci se tako vedejo dan po najgšem zločinu, ki ga je mogel zakriviti njihov součenc? Ali se morejo prepustiti otroci takim vzgojiteljem, ki ne morejo (ali celo nočejo?) vplivati blagodejno na otroke v takv žalostnih časih, ko je cela šola osramočena z zločinom najhujše vrste? — Gospod učitelj! midva si prihraniva odgovor, prepustiva ga z nemirnim srcem prizadetim oblastem, katere bodo celo stvar najbrže — potlačile. Saj se gre za Slovence!

v Podrobnosti hudodelstva nemškega šolarja Antona Vella. Dne 21. febr. 1910 so šli skupaj šolarji slovenske ter nemške šole po okrajni cesti proti Sv. Lenartu. Naenkrat potegne Anton Vella, ki je imel že dolgo jezo na Franceta Nekrepa, ker je ta izstopil iz nemške šole, dva noža ter zakriči: Mi „Nemci“ smo svetniki (!), vi Slovenci pa hudiči. S tem le nožem te bodem pehnil v srce! To rekoč plane z odprtima nožema proti Nekrepu. Ta je zgrabil v naglici za v bližini ležečo palico, udaril ž njo proti Velli ter potem zbežal. Vella je letel za njim, ga došel, ter mu zasadil nož od zadaj v hrbet in to tako globoko, da mu je ranil pljuča. Ranjeni Nekrep se je vlekel še do kolarja Toplaka, kjer se je onesvestil. Po končani sodnijski preiskavi so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer še zdaj leži. Pri sodnijski komisiji prisotni dr. Zirngast je bil vidno neprijetno dirnjen, ko je izvedel, da je bil že 14 letni Vella učenec „njegove šole“. Pri tej priliki ne bode neumestno, če se opozarja merodajne činitelje na to, kako „pozornost“ je dozdej posvetilo ckr. okrajno glavarstvo v Mariboru tem že dolgo obstoječim „bojem“ med šolarji. Člani krajnega šolskega sveta so opozorili namreč že pred meseci na izzivno postopanje nemških šolarjev, ker so videli, kako so ti popolnoma po tolovajsko čakali na šolarje slovenske šole. Enoglasno se je sklenilo pri seji pritožiti se tozadevno na okrajni šolski svet. V okrajnem šolskem svetu pa je smatral zdajni vodja glavarstva za dovolj preiskati vso zadevo „ex praesidio“. Obrnil se je s vprašanjem na nemško šolsko vodstvo ter je jednostavno na podlagi te „zanesljive“ izpovedbe izjavil, da je vse skupaj pretirano in da so jedini krivci šolarji slovenske šole. To je storil kljub temu, da so prisotni člani krajnega šolskega sveta, ki so sami videli že mnogo prizorov, odločno trdili, da so krivci jedino le šolarji nemške šole. Če bi takrat bil ta gospod bolje nepristranski c. kr. uradnik kot Nemeč bi skoraj gotovo izostal ta žalostni slučaj. Od glavarstva do občinskega sluga — vse je ščitilo podivjano nemškutarsko druhal — zato pa so taki „uspehi“ nemške vzgoje in šolstva.

Sirite „Narodni List“!

VINOGRADNIKI!

Vladni predlog o vinskem davku je še mnogo nesramnejši nego se je prvotno mislilo. Vsebinsko prinesemo prihodnjč. Na noge vse občine, okrajni zastopi, društva itd. proti tej vladni lopovščini!

Slovenci v tujini.

u Iz Grada. Cenjeni gospod urednik, tudi Vi ste mislili, da je „kršč.“ društvo v Gradcu izobraževalno društvo; pa ni res, ampak hujskalo društvo je. — Ima namreč namen: 1) pokončiti mladi „slov. liberalizem“ v Gradcu, 2) ljubi svojega bližnjega, kakor ga hočeš, sebe pa najbolj, 3) razdirati, kar drugi zidajo. Najborž si bodejo v Kresu eno prižnico pripravili, da bodejo lažje hujskali. Najbolj za hujskanje pripravni so pa tisti akademični delavci na univerzi; tisti imajo baje take mašine, ki liberalce meljejo, pa to je neki božji čudež: bolj ko te brezverske liberalce meljejo, več jih je.

Tisti pobožni gospodiči okoli Kresa bi gotovo imeli drugega dela dosti in bi jim ne trebalo od dolgega časa misliti na to, kako bi liberalce uničili. Kresani se večkrat zalétijo tudi v tisti nemško kršč. Gesellenverein; tam je 3/4 ponemčenih Slovencev, celo v odboru jih je nad polovico, a ne privoščijo si niti najzadnjega slov. lista, „Slov. Gosp.“; nemška govornica prav dobro diši tistim vašim bratcem. Oznanjite slov. evangelij, da se bodejo zopet podali nazaj v naročje svojega naroda, liberalce pa pri miru pustite, ker ti v resnici delujejo za probno naroda!

u Slovence v Gradcu in slovenske gostilne. Ko sem čital v „Narodnem Listu“ št. 7. članek: „Nemška surovost“, da so bili 4 slovenski gostje napadeni v gostilni Zum Schwan v Annenstrasse, sem se tudi jaz potrudil, da javnost bolj natanko izve naše razmere. Komur so graške razmere dobro znane, bode gotovo vsak pritrdil, da vsak Slovenec, kateri prestopi prag nemške gostilne, zasluži par zausnic. Tako bi se graški Slovenci najlažje navadili gesla „svoji k svojim“. Koliko se je že po Gradcu govorilo, kako dobro bi bilo, ako bi imeli saj eno slov. gostilno. Jaz pa opominim: v vsakem graškem okraju bi imeli graški Slovenci lahko svojo gostilno, pa ne samo eno v celem mestu. Gotovo bode vsakemu zavednemu graškemu Slovencu znano, da imamo v Gradcu lepo število slov. krčmarjev. Zakaj se neki tiste ne podpirajo? Če imajo nekateri res majhne prostore: zakaj pa imajo tam Nemci prostor, slovenski delavci se pa rajši po nemških lanknjah potičejo?! Ako obiščeš še tako nemškonacionalno gostilno, v vsaki boš gotovo našel par Slovencev med gosti; to je ravno, ker se Slovenci ne ozirajo, ali je gostilna nacionalna ali ne, ali ima Südmarka tam svoj sedež, ali so tam Schulvereinski nabiralniki ali ne, to je Slovencu vseeno, samo da le nekaj piti dobi. Poznam slov. gostilničarja, ki je bil član nekakega slov. društva in je mnogo žrtvoval za društvo; govori danes ž njim, kaj ti bode povedal: Slovenci so meni hrbet pokazali, jaz pa njim. Ko bi se tega krčmarja podpiralo, da bi se mogel zanesti na svoje rojake, bi si gotovo priskrbel večje prostore in bi hitro imeli svojo slovensko gostilno. — Še jeden slov. krčmar je, ki je dovolil, da je društvo „Domovina“ tam svojo pustno veselico priredilo; to je gotovo nekaj veselega, zato bi se ga naj vsestransko podpiralo. Je tudi ponudil prostore za eno slov. društvo, ako bi jih katero potrebovalo; s tem je gotovo pokazal, da je Slovencem prijazen. Tembolj se je čuditi, da graški Slovenci zmiraj iščejo svojo gostilno, ali do pravega cilja pa ne morejo priti. — Za zgoraj omenjeno gostilno ve marsikateri Slovenec, pa če večkrat tja zahajaš, koga najdeš tam? Ravno tistih ne, ki bi imeli tam biti. Iz tega se vidi, da marsikateremu ni za geslo „svoji k svojim“. Poglejmo si na kratko naše slovenske obrtnike v Gradcu. Imamo jih na stotine, ali koliko jih je, ki so zavedni Slovenci? Sešteješ jih lahko na prste ene roke. In vsega tega krivo, ker se Slovenci nočejo držati gesla „svoji k svojim“, ker tukaj pri nas se le samo govori, stori pa prav malo. Najsibode inteligent ali delavec, nobeden se ne vpraša, koga podpira. Dokler ta malomarnost ne bo izginila pri nas graških Slovenceh, tako dolgo ni pričakovati boljše bodočnosti. Ne tarnajmo samo, ampak lotimo se dela, držimo se gesla „svoji k svojim“, in zasijala nam bode boljša bodočnost.

Darujte za „Nar. sklad“!

Iz raznih slovanskih krajev.

v Iz Zagorja ob Savi poroča „Narodni Delavec“, da je rudniško vodstvo odpustilo tri slovenske delavce, ki so bili izvoljeni v po večini slovensko-narodni obč. odbor, enega uradnika pa je iz enakega vzroka degradiralo na slabše mesto. Skoro neverjetno! Če je pa res, je to nad vse drzen škandal.

v „Vedeževalka“ v Trstu. Pred nekaj dnevi se je naselila v Trstu neka gospa Andre, ki je obljubljala, da bo vsakomur prerokovala za sedajnost in bodočnost. Vsak „klijent“, ki je hotel čuti proročanstvo, ji je moral prinesiti kako dragocenost, da bi iz nje izvedela vse tajnosti. Dragocenosti je obljubila vrniti čez nekaj dni. Tako so ji nanosili skupaj dragocenosti v vrednosti 200.000 kron, s katerimi je „čarovnica“ minoli petek — izpuhtela iz Trsta.

a „Kmečki Glas“, glasilo slovenske kmečke stranke na Goriškem, je prenehal izhajati.

Poučni kotichek.

Lovska škoda in škoda, storjena od divjačine.

(Iz lovske postave za Štajersko z dne 21. sept. 1906.)

Odkodninska obveznost.

§ 70.

Vsak, kdor je k izvrševanju lova upravičen, ima dolžnost povrniti v zmyslu določil tega zakona škodo.

a) povzročeno pri izvrševanju lova na zemljišču in na nespravljenih pridelkih od lovskega upravičenca samega, od njegovega lovskega osebja, od njegovih lovskih gostov ali od psov teh oseb (lovska škoda).

b) povzročeno v lovišču od lovnih živalij na zemljišču in še ne spravljenih pridelkih — (škoda po divjačini), — v kolikor ta škoda ni nastala na zemljiščih, omenjenih v § 63., odst. 2., ob ča-u mirovanja lova.

Ako ima več oseb pravico do izvrševanja lova, jamčijo za lovsko škodo in za škodo po divjačini vsi nerazdelno.

§ 71.

Poškodbe, povzročene od lovne prehajajoče ali preselne divjačine, mora istotako povrniti lovski upravičenec onega lovišča, v katerem se je škoda storila.

§ 72.

Poškodbe, povzročene na zemljišču ali na še nespravljenih pridelkih po živalih, ki so vdrle iz zverinjakov in niso lovne, mora ravno tako povrniti lovski upravičenec onega lovišča, v katerem se je škoda povzročila.

§ 73.

Kdor je v povrnitev lovske škode zavezan, ima pravico rednim pravnim potom zahtevati, da ga neposredni krivec odškoduje.

Za v § 72. navedena odkodninska plačila ostane lovskega upravičenca pravica, rednim pravnim potom terjati od posestnika zverinjaka odškodbo.

§ 74.

Vsak zemljiščni posestnik ima pravico, svoja zemljišča zavarovati pred divjačino; vendar ne smejo biti naprave take, da bi se morebiti v njih divjačina lovila.

Dalje je vsakdo upravičen, divjačino od svojega posestva odganjati po posebej v to določenih osebah, regljah, strašilih, nočnih ognjih itd. in v vinogradu v ča-su od 1. sept. do 31. oktobra s praznimi ali strašilnimi streli odpočiti.

Ako bi bila pri taki priliki divjačina ranjena ali bi poginila, nima lovski upravičenec pravice, zahtevati za njo povrnitev škode.

Tudi lovski upravičenec sme v svojem lovišču se nahajajoča tuja zemljišča s ploti ali drugačnimi varnostnimi napravami varovati škode po divjačini, ako zemljiščni posestnik s tem ni oviran pri vporabi svoje zemlje.

Vzlic takim napravam pa ostane lovski upravičenec odgovoren za škodo, povzročeno po divjačini, ako ne more dokazati, da je bil namen teh naprav po krivdi oškodovanca onemogočen.

§ 75.

Škodo, povzročeno od divjačine v sadnih, zelenjadnih in cvetličnih vrtih, v drevesnicah ali na posamič stoječih mladih drevesih, se mora le takrat povrniti, če se izkaže, da se je škoda zgodila vzlic takim v varstvo oškodovanih predmetov odrejenim posestnikovim napravam, s katerimi priden posestnik te predmete po navadi varuje. Kot take naprave je smatrati pri malih drevesih ovitje debla s slamo 120 centimetrov na visoko in obdanje debel do iste visokosti z drevesnimi koši, ki so sposobni zaščititi divjačini pristop do debla.

§ 76.

Če se zgodi lovska škoda in škoda od divjačine na žitu in drugih pridelkih, katerih prava vrednost se more še le ob ča-su žetve ceniti, že pred žetvo, se mora povrniti škoda v onem obsegu, kakoršna se pokaže ob ča-su žetve.

Pri preiskovanju lovske škode in škode, povzročene od divjačine, v takem obsegu, kakoršna je ob času žetve, je vzeti v računa pravo izgubo, katero trpi oškodovanec na pridelkih svojih zemljišč, po odbitku stroškov, katere bi imel do spravila žetve.

Gospodarski paberki.
Napravljajmo kompost!

Dosti tvarin odpade pri vsakem gospodarstvu, katere se marsikje pusti brez koristi v nemar ležati, ki bi pa v gnoj podelane veliko zalegle. Odpadki pri gospodarstvu imajo kolikor toliko gnojilne snovi v sebi, eni to, drugi drugo, zato jih je treba zbirati ter mešati, da se razkroje in da dobimo mešani gnoj v podobi komposta, kateri je bogat na vseh redilnih snoveh.

Za kompost se lahko porabi marsikaj, kakor blato, najsi bode cestno ali pa iz jarkov, luž, nadalje smeti z dvorišča, stanovanja, pepel, kosti, perje, plevel, stranišni gnoj itd. itd.

Kompost je dobro imeti blizu takega prostora, kjer se ga misli rabiti. V splošnem pa je najbolje, ako si ga napravljamo blizu gnojišča, ker je zraven gnojnice, s katero se more zalivati.

Tla za kompost naj bodo neprodorna, kakor pri gnoju, da se gnojica ne seče v zemljo. Paziti je tudi, da ga dež ne spira, kar velja tudi o gnoju. Napravljaj naj se tako, da se zgoraj navedene tvarine plastoma skupaj spravljajo, pod tem se razume, da se dene n. pr. spodaj zemlja, nato plevel, na to pepel, potem blato itd. Sicer pa znošimo skupaj, kar nam pač pod roke pride, a z mrom razgrnimo vse po celem kupu. Močni kompost napravi posebno stranišni gnoj kateri posebno dobro vpliva na boljši razkroj različnih tvarin, da preje segnjejo ter sprsteno.

Na kup se spravljajo omenjene tvarine tako dolgo, da je 1-1 1/2 m visok. Dobro je, ako se kupu na vrhu pusti jamo, da je vglobljen; to je dobro, kadar se zalivlje, da se tekočina ob straneh ne odceja. Gledati je na to, da je zmirom vlažen, ker se tako boljše razkroja. Večkrat ga je treba premetati, da se premeša; to delo se naj izvrši tako, da se odrezuje kup od vrha do tal navpik, ker se tako različne tvarine dobro pomešajo. Ako bodemo tako ravnlivi, bode kompost v enem etu sprstnel v črno prst, toraj že za rabo.

Kompost je še marsikje neznan gnoj, dasi je jako koristen. Napravljajmo si ga, videli bomo, kako dobro in po ceni je tako gnojilo. Prav dober je za travnike, kjer se ga mora enakomerno raztrositi, prav dober za vinograde, sadno drevje, manj rabljiv je za njive, ker ima dosti plevla vmes.
B. S., Prekorje.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

V Aziji živi mogočen, omikani narod, kateri ima v svoji državi na samosvoji podlgi razvito visoko kulturo. Četudi se lastnosti tega posebnega naroda — Kifajcev — čestokrat zasmehujejo, je veliko njihove govornice čisto logične in korektno. Če se Kitajec sestane s svojim prijateljem, ga najprvo vpraša: Ali ste z vašim želodcem zadovoljni? — Nemotena prebava želodca je k popolnemu zdravju velikega pomena in, na prvi pogled se lahko spozna, če je želodec zdrav, od česar je večidel odvisno zdravje. Zato se naj pazi tudi na najmanjše nerednosti in se naj pravočasno odstranijo. Pravilno prebavo želodca se more doseči le z uporabo izvrstnega dr. Roza balzama za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi. Isti se dobi v vseh tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Zadnji dopisi.

d Društvo avstrijskih vinogradnikov na Dunaju priredi v nedeljo 6. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Sophien-säle na Dunaju splošno protestno zborovanje zoper nameravani vinski davek. Shoda se ndeleži tudi posl. dr. Ploj.

u V Št. Jurju ob j. ž. je umrl 86-letni Janez Hren, ki je še služil pri škofu Slomšku in bil tudi pri njegovi smrti navzoč.

d Čuber pri Ljutomeru. Vinska trgovina se zopet počasi začinja. Novo 1909 se plačuje po 34 do 45 vin., staro pa po 50 vin.

d Bralno društvo na Bregu priredi v nedeljo 6. t. m. prijateljski sestanek v društvenem prostoru (gostilna Pleterski). Vse nde in prijatelje uljudno vabi odbor.

d Štajercijanska ljubezen do šolskih otrok. Dne 19. dec. l. l. je na ormoški šoli priredilo narodno učiteljstvo božičnico, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo tople obleke in obutala šolskim otrokom. Po prireditvi je znani hardeški štajercijanec Bauman, član kraj. šol. sveta, prišel h Gomziju in tam pred gosti zakričal; „Ti vragovi v šoli teater delajo, mi kmetje pa s krvavimi žulji plačujemo.“ Vsled te žaljivke ga je učiteljstvo tožilo in je bil Bauman obsojen na 50 kron globe. Lepo se zrcali iz Baumanovih besed ljubezen Štajercijanca do šolske dece. Ven s takim iz krajnega šolskega sveta!

d Iz Zgor. Ponikve. Pretečeno nedeljo se je naš ljubeznjivi g. župnik na čuden način na prižnici boril za sveto vero. Po najnovejšem načinu mora namreč župnik strašiti, če se kake volitve bližajo, z brezverci, liberalci in hudičem. Z zadnjim posebno ni naš župnik varčen in ga je tolikokrat v pridigi imenoval, da smo mislili, da ga že menda iz kora gleda. Kar je on pri nas župnik, še menda ni imena našega farnega patrona tolikokrat imenoval. Niso se torej zastoj ljudje povpraševali, kaj sploh s tem g. župnik misli. Mar hoče nam hudiča za farnega patrona napraviti? Ali so ga bližajoče se občinske volitve take zmešale, da sploh ne razloči več, kaj spada v cerkev. Ali nismo res več ljudje, ki imamo pravico do svoje pameti? Otroke naj rajše lepo pripravljajo za velikonočno spoved, za volitve se bomo pa že sami pripravili. Mu mar zato bernjo dajemo, da nas sedaj njegovih 6 policajev hodi siliti, da moramo župnikove „katoliške“ može voliti? Sploh nas je začel v zadnjem času naš župnik s takimi neslanostmi nadlegovati, da, ko bi mi ne bili bolj verni ko on, bi menda res že kar tisti njegovi hudič vladal. Skriven poslušalec.

Loterijske številke.

Trst, 26. svečana 1910: 44, 90, 88, 48, 13.
Linc, „ „ „ 35, 4, 78, 66, 73.

Listnica uredništva.

Novštifta: Blagovolite mi dopis „od nekod“ bolj pojasniti, ker mi je nerazumljiv. Zdravi! — **Grize:** Za tokrat prepozno! Pride! Zdravo!

Vabilo k

rednemu občnemu zboru

„Posojilnice v Rajhenburgu“
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil
v soboto, dne 19. marca 1910, ob 2. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobrenje računskega zaključka pro 1909.
3. Čitanje revizijsk. poročila Zadr. Zveze.
4. Slučajnosti.

70 1

Načelstvo.

Vabilo na

tretji občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Galiciji
registrirane zadruge z neomejeno zavezo
ki se vrši
dne 13. marca 1910 ob 8. uri zjutraj
v pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za leto 1909.
3. Nadomestna volitev enega uda načelstva oziroma načelnikovega namestnika.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ne bil sklepčen, se vrši 20. marca t. l. občni zbor ob vsaki udeležbi, ob isti uri in z istim dnevnim redom.

K obilni udeležbi vabi

74 1

Načelstvo.

Proda se

debridoča gostilna (blizu Celja) z vso gostilniško opravo. Hiša ima 7 sob. Zraven gostilne je lepo gospodarsko poslopje, senčnica za goste, lep vrt za zelenjavo in zemljišče. Oddaljeno je 20 minut od kolodvora. Eventuelno se odda tudi v najem. — Več se izve pri upravništvu tega lista.
143 3-2

Gostilna in mala trgovina

blizu premogokopa se odda zaradi rodbinskih razmer takoj v najem. — Kje, pove upravništvu „Narodnega Dnevnika“. 67 3-2

60 komadov garantirano izbornega, pri vtisnenju lahko poškodovanega rastlinskega mila, bruto 5 kg za K 9.—, franko vsaka poštna postaja na Avstrijskem, na Ogrsko po povzetju. Parfumerija Carmen, Dunaj I. Rauhensteingasse 7. O. P.
57 4-4

Levo posestvo naprodaj!

V trgu, blizu farne cerkve se proda iz proste roke: zidana hiša z gospodarskim poslopjem, kozolec, 4 orale, travnika, sadonosnik in vinska trta, na kateri se pridelava 5 do 7 vedrer vina. Naslov pri upravništvu „Narodnega Lista“.
63 3-3

Čemu delate

z želodcem tako brezskrbno,

kot bi ne bil tako važen organ? In vendar je res, da telo opeša, če želodec ne prebavlja. Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaža in odstranjuje posledice nezmernosti, napadne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kiselin in krčevito boleat. Sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli za voja nosijo postavno določeni varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Malá straná 203, vogel Nerudove ulice.
Pošilja se vsak dan
1 cela steklenica K 2.—, pol steklenice K 1.—.
Po pošti, če se pošlje naprej K 150, se pošlje mala steklenica, za K 2'80 se pošlje velika steklenica, za K 4'70 dve veliki steklenici, za K 8'— štiri velike, za K 22'— štirinajst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-ogrsko.

Poštna hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrirana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrčkih

Posteljna vlaga!

Odstranitev takoj. — Starost in spol se nanašani. — Pojasnila zastoj daje zavod „AESCULAP“, Regensburg, Bavarsko.

Kovačnica

se da v najem pod ugodnimi pogoji. — Kovačnica stoji tik okrajne ceste I. razreda in je sedaj na novo prezidana. — Več se izve pri lastniku **Jožefu Podgoršek, gostilna „Cestni Jože“**, Št. Jurij ob južni železnici. 65 2-2

Sadjerejci!

Za pomladno sajenje naročite po 2 m visoka, 4 letna sadna drevesca z močnimi ter zdravimi debli, koreninami in kronami vseh na Spod. Štajerskem najpriporočljivejših vrst, neverjetno po ceni pri

Er. Marinc, Št. Pavel p. Preboldu
Savinska dolina. 68 2-2

Naprodaj

ima graščina **Josipdol**, pošta Ribnica na Štajerskem

3500 drogov 4 do 6 m dolgih in 13000 „ 1 1/2 „ 3 1/2 „ „
iz smrekovega lesa, pripravne za lastnike vinogradov in hmelovih nasadov. Cena zmerna. 59 3- Oddaja takoj.

Belo platno

za žensko in moško perilo in dvojno široko za prtiče se kupi najugodnejše v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Celi kosi po engros cenah.

Vzorci zastoj in po iljatve čez K 20—franko. V zalogi je tudi velikanska izbira zastorov, preprog in posteljnih garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in 2 za posteljo skupaj 9 K, bolj fina 10 K.

32 52-8

Najboljši češki nakupni vir.

S. Benisch

10 K, najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega

Zgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-6

S. Benisch, Deschenitz, števil. 199, Sumava, Češko.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlija štiri krone.

2. Vitkov „Nucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
== prevzame vsakovrstna ==

61 50-6

stavbena zlasti tesarska dela.